

Preken 2. pinsedag Oscarsborg

Joh 7,37-39

Vann er liv

I dagens Norge har de aller fleste av oss lettere tilgang enn våre foreldre og besteforeldre på det aller meste av det vi trenger i hverdagen. Våre valgmuligheter er store og velferdsstaten gir oss en grunnleggende trygghet ingen tidligere generasjoner har hatt.

Men på ett område var våre forfedre og formødre like privilegert som oss. Det er til gjengjeld på det aller viktigste område i livet som ingen mennesker kan klare seg uten. Vi lever på et geografisk område som har et utrolig overskudd av **vann**.

Evelyn, en god venninne fra ørkenlandet Botswana, besøkte oss i Norge. På veien fra Fornebu til Kristiansand spurte vi henne omtrent ved Sandefjord hva hun opplevde som spesielt med Norge. Vi tenkte kanskje hun ville svare de store bolighusene, de mange bilene, de velklede menneskene. Men hun svarte: Det er vann overalt – og da tenkte hun ikke på sjøen.

«Det særegne ved Norge er ikke fjellene – eller oljen – men alt vannet. Norge har 3-4000 nasjonale vassdrag som renner året rundt fra egne fjell til egne fjorder» sier professor Terje Tvedt, en av verdens fremste eksperter på vannets rolle i samfunnet. Og så tilføyer han: « Vi har så mye vann at det har skapt en form for vannblindhet». (A-magasinet 26. oktober 2007).

Når vi har så mye og lett tilgjengelig vann, har vi vanskelig å forstå hvor viktig vannet er for oss. Men der vannet er vanskelig tilgjengelig, blir det langt tydeligere at vannet er forutsetningen for alt liv. For dem er dette en eksistensiell, og ikke en teoretisk, kunnskap fordi menneskene har sett og erfart i egne liv at vannets fravær fører til lidelse og død. At vannet skulle forsvinne, er utenkelig for oss, men en reell mulighet for andre. De er ikke blindet av for mye vann, men ser og kjenner vannets betydning: forutsetningen for alt liv.

Jesus er livets vann

Ørkenvandringen hadde brakt hele det jødiske folk i kontakt med et liv uten vann. I likhet med andre religioner, spilte derfor vannet en betydelig rolle i flere av de religiøse festene, ikke minst i løvhyttetefesten som dagens fortelling om Jesus er hentet fra. Løvhyttetefesten var både en feiring av innhøstningen og en påminnelse om folkets vandring i ørkenen etter utferden av Egypt. I denne høytiden gikk folket i prosesjon fra tempelet til vannkilden for Siloadammen, og bar det opp til alteret – i takk til Gud for vannet som hadde sikret innhøstningen og i bønn for vann i fremtiden.

På den siste dagen i høytiden – den store festdagen – gikk prosesjonen 7 ganger rundt alteret for virkelig å markere sin takknemlighet og sine bønner om vann også i fremtiden. I disse bønnene lå folkets lengsel etter Messias, Guds salvede som en gang for alle skulle gi folket det gode liv med overflod av vann og bekrefte Guds utvelgelse av folket. Slik forsøkte de gjennom ritualene å styrke forbindelsen til Gud, livets opphav og vannets skaper.

Vannet ble forbindelsen mellom mennesket og Gud, mellom hverdagsliv og livets kilde, mellom livet i dag og fremtidens muligheter og håp. Ikke rart folket deltok med entusiasme i denne vandringen fra Siloadammens kilde til Guds tempel.

Midt i denne vannseremonien står så Jesus frem og sier at det er han som er vannets kilde. Det betyr at det er **Jesus** som er forbindelsen mellom menneskets vannavhengige liv og vannets kilde som er Gud. Ikke rart han ble møtt med skepsis!

Jesus er broen mellom mennesket og Gud, mellom verden og himmelen, mellom tid og evighet. Julens mysterium, langfredagens forsoning og påskemorgens oppstandelse – alt viser Jesus som livets kilde, den som bringer Guds livskraft til menneskene. Jesus er livets vann.

Livets vann gir oss livets ånd.

Det kan ha vært flere enn skeptikerne som undret seg over at en predikant fra Galilea kunne hevde å være vannets kilde. For menneskene i templet den gangen tydet det meste på at han var en alminnelig dødelig. De fleste visste riktig nok at han gjorde under og holdt store taler, men det regnet en med ville ta slutt når han som alle andre møtte døden.

Vi har fordelen av å kjenne fortellingene om at Jesus ikke lot seg begrense av døden. Jesus døde som oss andre, men med Gud, livgiverens kraft, overvant han døden påskemorgen og ble hele verdens Messias, vår alles frelser, forsoner og frigjører.

Denne helgen feirer vi pinse, festen vi feirer for at Den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus er tilstede midt i blant oss. Guds Ånd, skapelsens Ånd som svevet over vannene, gis nå til alle mennesker, uavhengig av nasjonalitet, etnisk tilhørighet, sosial status, alder eller kjønn. Guds Ånd er ikke bundet til ett land, en dam eller en tempelhøyde. Guds ånd svever ikke over vannene, men har som Den korsfestede og oppstandnes Ånd tatt bolig midt i blant oss.

Gud kjenner oss svært godt og vet at vi trenger noe å holde fast i som vi kan se og føle, som er kjent og tilgjengelig for alle – som er tilstede i våre liv slik Guds Ånd nå er det. I sin kjærlighet til oss ga Gud oss et tegn vi alle kjenner og er avhengig av i våre liv – **vann**. Døp menneskene, sa Jesus i sine avskjedsord til disiplene, slik at de har et tegn der de kan være trygge på at Gud er tilstede hos dem og gir dem livets og kjærlighetens kraft.

Hver eneste uke skjer derfor pinseunderet over hele verden når mennesker blir båret til Gud for å motta Guds livgivende Ånd. På alle tungemål, i store katedraler og små hytter, i tusenårige kirkebygg og nyetablerte menigheter, i fattige land og rike land, i diktaturer og demokratier, kommer barn, ungdom og voksne til dåp, får korstegnet, håndspåleggelse og vann i Den treenige Guds navn. Fra denne dagen er de en del av Guds folk som sprenger tid og rom slik vannets evige kretsløp gjør det, de er bærer av Guds nåde og kan alltid vende tilbake til denne handlingen og si med frimodig røst eller stille hvising: Gud tok i mot meg, Gud ga meg sin Ånd, **Gud har gjort alt ferdig for meg, for alltid.**

Vannet må renne

Vannet er forutsetningen for alt liv – men vannet kan også bringe død. Mange millioner mennesker dør i vår tid av sykdommer som skyldes vannet. Vann kan forurennes, men først og fremst blir vannet en fiende når det ikke renner og beveger seg. Stillestående vann gir grunnlag for malariamygg, bakterier og giftige organismer. Levende vann er vann som beveger seg. Derfor beveger Jesus hele tiden mennesker til å dele livets vann med andre. Fra dåpens vann skal livets vann renne og tilbys nye generasjoner. Det er kirkens oppdrag å

sørge for at dåpens vann, livets vann, flyter og øses ut slik at stadig nye mennesker og folk får oppleve pinseunderet i sine liv og på sine steder.

I dette globale og mangfoldige fellesskapet av mennesker vil verden se at vi er ett, forent i en dåp: «For alle dere som er døpt til Kristus, har kledd dere i Kristus. Her er ikke jøde eller greker, her er ikke slave eller fri, her er ikke mann eller kvinne. Dere er alle ett i Kristus Jesus.» Slik er pinsens visjon for kirken – og for verden. For fra Guds Ånd renner det strømmen av levende vann.

Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige Ånd, som var og er og blir en sann Gud fra evighet til evighet. Amen.